

Uslovi za obavezno osiguranje vlasnika vazduhoplova od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima i putnicima

UVODNE ODREDBE

Član 1.

- (1) Pojedini izrazi u ovim Uslovima znače:
- 1) **„Osiguravač“** – Akcionarsko društvo za osiguranje sa kojim je zaključen ugovor o osiguranju
  - 2) **„Ugovarač osiguranja“** - lice koje je sa Osiguravačem zaključilo ugovor o osiguranju
  - 3) **„Osiguranik“** – lice čija je odgovornost pokrivena osiguranjem u skladu sa ovim uslovima. U smislu ovih Uslova, osiguranik je vlasnik ili operator vazduhoplova čija je odgovornost za štetu pričinjenu trećim licima i putnicima upotrebom vazduhoplova osigurana u skladu sa Zakonom i ovim uslovima.
  - 4) **„Vlasnik vazduhoplova“** – fizičko ili pravno lice koje je vlasnik vazduhoplova i na koga je vazduhoplov registrovan u skladu sa propisima.
  - 5) **„Operator vazduhoplova“** – fizičko ili pravno lice koje je korisnik vazduhoplova po ovlašćenju vlasnika vazduhoplova, koje raspolaže propisanim dozvolama (licencama) za upravljanje vazduhoplovom i koje koristi vazduhoplov u skladu sa propisima. Ukoliko je propisima dozvoljeno i uz saglasnost vlasnika vazduhoplova, vazduhoplov može biti registrovan na operatora vazduhoplova.
  - 6) **„Vazduhoplov“**- svaka naprava koja može da se kreće ili održava u vazduhu, koja je registrovana za vazdušnu plovidbu u skladu sa propisima koji regulišu oblast vazdušne plovidbe države u kojoj je registrovan, i koja ispunjava ostale propisane uslove za bezbednu vazdušnu plovidbu.
  - 7) **„MTOM“** - Najviša dopuštena masa vazduhoplova pri uzletanju (Maximum Take Off Mass - u daljem tekstu: MTOM) je najviša dopuštena masa vazduhoplova pri poletanju koja odgovara odobrenoj masi specifičnoj za svaki tip vazduhoplova i koja je utvrđena u uverenju o plovidbenosti vazduhoplova
  - 8) **„Polisa“** - isprava o zaključenom ugovoru o osiguranju;
  - 9) **„Premija osiguranja“** - iznos koji ugovarač osiguranja plaća za osiguranje po ugovoru o osiguranju;
  - 10) **„Treće lice“** – svako lice osim putnika i članova letачke i kabinske posade vazduhoplova koji su na dužnosti tokom leta;
  - 11) **„Putnik“** – svako lice koje se prevozi vazduhoplovom, uz saglasnost vlasnika vazduhoplova, osim članova letачke i kabinske posade vazduhoplova koji su na dužnosti u toku leta;

- 12) **„Zakon“** – Zakon o obaveznom osiguranju u saobraćaju (Sl. Glasnik RS br. 51/2009 od 14.07.2009. godine).

Predmet osiguranja

Član 2.

- (1) Predmet osiguranja, u skladu sa ovim Uslovima, je odgovornost osiguranika za štetu koju upotrebom vazduhoplova, pričinji:
- 1) trećim licima usled smrti, povrede tela, narušavanja zdravlja, uništenja ili oštećenja stvari trećih lica za vreme dok je vazduhoplov u letu ili od lica ili stvari koje su ispale ili izbačene iz vazduhoplova u letu;
  - 2) putnicima usled smrti, povrede tela, narušavanja zdravlja, za vreme dok je vazduhoplov u letu kao i za vreme ukrcavanja i iskrcavanja iz vazduhoplova;
  - 3) putnicima usled uništenja ili oštećenja ličnih stvari putnika koje se nalaze u kabini vazduhoplova za vreme dok je vazduhoplov u letu;
  - 4) na teretu ili prtljagu dok je vazduhoplov u letu pod uslovom da se vazduhoplov koristi u komecijalne svrhe.
- (2) Ako se na polisi izričito ugovori, na zahtev ugovarača osiguranja, predmet osiguranja može biti i odgovornost osiguranika samo za jednu ili više šteta navedenih u tačkama od 1) do 4) prethodnog stava.
- (3) Smatra se da je vazduhoplov na motorni pogon u letu od trenutka pokretanja motora u svrhu poletanja, tokom leta, pa sve do trenutka zaustavljanja vazduhoplova nakon sletanja i prestanka rada motora.
- (4) Smatra se da je vazduhoplov bez motora u letu od trenutka aktiviranja tehnički predviđenih uređaja i komandi u cilju poletanja, tokom leta, pa sve do trenutka zaustavljanja vazduhoplova nakon sletanja.

Suma osiguranja

Član 3.

- (1) Suma osiguranja predstavlja maksimalnu obavezu osiguravača po jednom štetnom događaju, bez obzira na broj oštećenih lica.
- (2) Više vremenski povezanih štetnih događaja nastalih iz istog uzroka predstavljaju jedan štetni događaj.
- (3) Ako se drugačije ne ugovori, suma osiguranja u skladu sa ovim Uslovima je određena u visini najnižeg iznosa propisanog članom 62. Zakona.

- (4) Moguće je ugovoriti viši iznos sume osiguranja od iznosa određenog stavom (3) ovog člana

Isključenje iz osiguranja

Član 4.

- (1) Iz osiguravajućeg pokrića u skladu sa ovim uslovima isključeni su odštetni zahtevi:
- 1) vlasnika vazduhoplova čijom mu je upotrebom naneta šteta;
  - 2) letачke i kabinske posade koja je bila na dužnosti u vazduhoplovu čijom im je upotrebom naneta šteta;
  - 3) lica koja su svojevolejno ušla u vazduhoplov čijom upotrebom im je pričinjena šteta, a koja su znala da je taj vazduhoplov protivpravno oduzet ili se ne koristi u skladu sa propisima;
  - 4) lica koja su štetu pretrpela:
    - i. upotrebom vazduhoplova za vreme takmičenja, aero mitinga i vazduhoplovnih priredbi kao i za vreme priprema za navedene aktivnosti;
    - ii. upotrebom vazduhoplova za vreme izvođenja akrobatskih, rekordnih i sličnih letova koji se smatraju specijalnim rizicima;
    - iii. usled dejstva nuklearne energije tokom prevoza nuklearnog materijala;
    - iv. usled vojnih operacija, vojnih manevara, pobuna, ako postoji uzročna veza između tih dejstava i nastale štete;
    - v. usled rata i ratu sličnih dejstava i terorizma osim u slučaju, ako MTOM vazduhoplova prelazi 500 kg;
    - vi. ostvarenjem hemijskog rizika prilikom upotrebe vazduhoplova za avio tretiranje popoljoprivrednih i šumskih površina;
  - 5) za štete koje se pričinje trećim licima usled izbacivanja biohemijskog i medicinskog materijala (na primer vakcine, lekovi itd.) kao i posredne štete koje mogu nastati njihovim unošenjem u ljudski organizam.
- (2) Ako se drugačije ne ugovori, iz osiguravaćeg pokrića su isključene štete koje nastanu usled štetnog događaja koji je nastao za vreme:
- 1) dok je vazduhoplov bio mobilisan ili rekviriran od strane vlasti;
  - 2) dok se vazduhoplov nalazi izvan geografskog područja za koje je zaključeno osiguranje i koje je navedeno na polisi ili njenim priložima, izuzev u slučaju više sile ili ako je takvu odluku doneo pilot u cilju spašavanja imovine i života ili davanja zdravstvene pomoći;
  - 3) probnih letova posle konstrukcije ili rekonstrukcije osiguranog vazduhoplova kojom se menjaju njegova svojstva, izuzev ako se to izričito ugovori uz plaćanje dodatne premije;
  - 4) korišćenja terena – aerodroma – letelišta koja nemaju odobrenja nadležnih vazduhoplovnih organa za sletanje i poletanje ili koja nisu na listi preporuke proizvođača vazduhoplova, izuzev u slučaju više sile ili ako je takvu odluku doneo pilot u cilju spašavanja imovine i života ili davanja zdravstvene pomoći;

- 5) dok ukupan broj putnika koji se prevozi vazduhoplovom premašuje prijavljeni maksimalni broj putnika koji je naveden u polisi osiguranja;
- 6) dok je ukrcana veća količina tereta od kapaciteta, odnosno maksimalnog dozvoljenog opterećenja vazduhoplova;
- 7) dok se vazduhoplov koristi za aviotretiranje hemijskim i drugim sredstvima poljoprivrednih, šumskih i ostalih površina;
- 8) dok se vazduhoplov koristi za opitno letenje;
- 9) dok se vazduhoplov koristi za aero foto snimanje.

Gubitak prava iz osiguranja

Član 5.

- (1) Osiguranik gubi pravo iz osiguranja:
- 1) ako lice ili lica koja su upravljala vazduhoplovom nisu koristila vazduhoplov u skladu sa njegovom namenom;
  - 2) ako lice ili lica koja su upravljala vazduhoplovima nisu imala odgovarajuću dozvolu za upravljanje vazduhoplovom određene vrste i kategorije ili im je ista privremeno ili trajno oduzeta ili poništena;
  - 3) ako je vazduhoplovom upravljalo lice pod uticajem alkohola, droga, odnosno zabranjenih lekova, lekova na kojima je označeno da se ne smeju upotrebljavati pre i za vreme vožnje ili drugih psihoaktivnih supstanci;
  - i. Smatra se da je lice koje upravlja vazduhoplovom pod uticajem alkohola ono lice za koje se:
    - aa) analizom odgovarajućeg uzorka krvi utvrdi sadržaj alkohola veći od 0,30 mg/ml ili ako je prisustvo alkohola u organizmu utvrđeno odgovarajućim sredstvima ili aparatima za merenje alkoholisanosti (alkometrom i dr.), što odgovara sadržini alkohola u krvi većoj od 0,30 mg/ml;
    - ab) utvrdi da je da je za vreme upravljanja vazduhoplovom imao alkohol u organizmu ili je pokazivao znake alkoholne poremećenosti, ukoliko je to lice upravljalo vazduhoplovom u komercijalne svrhe;
    - ac) ako je alkoholni tekst pozitivan, a ne pobrine se da se analizom tačno utvrdi stepen njegove alkoholisanosti, osim kada bi uzimanje krvi bilo štetno po zdravlje (na primer: hemofilija);
    - ad) ako posle nezgode izbegne ili odbije da se podvrgne ispitivanju njegove alkoholisanosti odnosno konzumira alkohol tako da onemogućiti utvrđivanje prisustva alkohola u krvi, odnosno stepen alkoholisanosti u trenutku nastanka nezgode;
  - ii. Smatra se da je lice koje upravlja vazduhoplovom pod dejstvom droga ili drugih narkotika:
    - ba) ako se testom utvrdi da je pod dejstvom droga,
    - bb) ako posle nezgode izbegne ili odbije da se podvrgne ispitivanju njegove drogiranosti;

- 4) ako je lice koje upravlja vazduhoplovom štetu prouzrokovalo namerno;
  - 5) ako je šteta nastala zbog toga što je vazduhoplov bilo tehnički neispravan, a ta je okolnost bila poznata licu koji njime upravlja;
- (2) Gubitak prava iz osiguranja u smislu ovih Uslova nema uticaja na pravo oštećenog lica na naknadu štete od osiguravača.
  - (3) Isplatom naknade za štetu iz prethodnog stava, osiguravač stupa u prava oštećenog lica prema licu koje je odgovorno za štetu, za iznos isplaćene naknade, kamatu od isplate naknade i troškove postupka.

Obaveza osiguranika

Član 6.

- (1) Osiguranik ili lice kome je poveren vazduhoplov na korišćenje obavezno je da u slučaju nezgode izazvane upotrebom vazduhoplova preduzme sve potrebne mere radi umanjenja ili sprečavanja nastanka štetnih posledica, a posebno mere predviđene odgovarajućim propisima.
- (2) Osiguranik je u obavezi da prema svojim mogućnostima pomaže osiguravaču u rešavanju pitanja odgovornosti. U tom smislu, dužan da u roku od 3 dana od dana nastanka štetnog događaja obavesti osiguravača o štetnom događaju, kao i da dostavi osiguravaču istinite i iscrpne podatke o toku nezgode i okolnostima njenog nastanka.
- (3) Ako je protiv osiguranika postavljen odštetni zahtev, podneta tužba za naknadu štete, postavljen imovinsko-pravni zahtev ili stavljen predlog za obezbeđenje dokaza, on je u obavezi da bez odlaganja o tome obavesti osiguravača i da mu dostavi sva pismena dokumenta koja sadrže određeni zahtev u vezi štete pričinjene trećim licima upotrebom vazduhoplova.
- (4) Ako oštećeni podnese tužbu za naknadu štete protiv osiguranika, osiguranik je u obavezi da dostavi osiguravaču sudski poziv, odnosno tužbu i sve spise u vezi sa štetnim događajem i zahtevom za naknadu štete.
- (5) Osiguranik nije ovlašćen da se bez prethodne saglasnosti osiguravača izjašnjava o zahtevu za naknadu štete a naročito da ga prizna potpuno ili delimično, da zaključi poravnaje, kao ni da izvrši isplatu. U slučaju da osiguranik postupi suprotno odredbi iz ovog stava, takvo postupanje osiguranika ostaće bez dejstva u odnosu na osiguravača. U svakom slučaju osiguranik će dugovati naknadu štete koju je pretrpeo osiguravač zbog postupanja osiguranika suprotno zabrani iz ovog stava.
- (6) U postupku naknade štete, osiguranik odnosno lice koje je prouzrokovalo štetu, dužno je da se odazove pozivu osiguravača i podnese izjavu osiguravaču i pruži sve dokaze i podatke sa kojima raspolaže o okolnostima nastalog osiguranog slučaja, obimu i visini štete.
- (7) Nepostupanje po obavezama iz prethodnog stava ovog člana ima za posledicu obavezu naknade štete koju bi osiguravač zbog toga pretrpeo.

Obaveze osiguravača

Član 7.

- (1) Osiguravač je dužan da ugovaraču osiguranja pri zaključenju ugovora o osiguranju uruči ove Uslove koji čine sastavni deo ugovora o osiguranju polise.
- (2) Osiguravač je dužan da u skladu sa zaključenim Ugovorom o osiguranju isplati naknadu štete ukoliko je zahtev za naknadu štete pričinjene trećem licu upotrebom vazduhoplova osnovan u skladu sa zakonom.
- (3) Osiguravač je u obavezi da zaštiti osiguranika od neosnovanih ili preteranih odštetnih zahteva.
- (4) Osiguravač je ovlašćen da u ime osiguranika daje sve izjave koje su prema njegovom mišljenju potrebne zbog zaštite od neosnovanih ili preteranih zahteva za naknadu štete.

Prigovor i subrogacija društva za osiguranje

Član 8.

- (1) Kad oštećeno lice podnese odštetni zahtev osiguravaču, osiguravač ne može u odgovoru na takav zahtev isticati prigovore koje bi na osnovu zakona ili ugovora o osiguranju moglo istaći prema osiguraniku zbog nepridržavanja zakona ili ugovora.
- (2) Osiguravač kada naknadi štetu oštećenom licu stupa u njegovo pravo prema licu odgovornom za štetu, za iznos isplaćene naknade, kamatu od isplate naknade i troškove postupka, ukoliko nadoknađena šteta nije obaveza osiguravača u skladu sa ovim Uslovima.

Teritorijalno važenje osiguranja

Član 9.

- (1) Osiguravajuće pokriće u skladu sa ovim Uslovima se pruža za teritoriju Republike Srbije. Osiguravajuće pokriće u skladu sa ovim Uslovima se može proširiti i na teritoriji drugih država, što se mora naznačiti na ugovoru o osiguranju -polisi.

Početak i prestanak osiguravajućeg pokrića

Član 10.

- (1) Početak osiguravajućeg pokrića (stupanje na snagu ugovora o osiguranju) u skladu sa ovim Uslovima, ukoliko se drugačije ne ugovori, je u 00:00 časa dana koji je u polisi naveden kao početak osiguranja.
- (2) Osiguravajuće pokriće i obaveza osiguravača u skladu sa ovim Uslovima prestaje po isteku 24-og časa dana odnosno časa i minuta koji je u polisi naveden kao istek osiguranja.

Utvrđivanje premije

Član 11.

- (1) Premija osiguranja u skladu sa ovim Uslovima se određuje na osnovu Tarife premije osiguravača.
- (2) Ukoliko za povećan rizik nije plaćena odgovarajuća dodatna premija u skladu sa Tarifom premija osiguravača, jer ugovarač osiguranja/osiguranik nije osiguravaču prijavio povećanje rizika ili je dao podatak koji ne odgovara stvarnom stanju rizika, osiguravač ima pravo da se od osiguranika regresira za deo isplaćene naknade štete uvećan za pripadajuću zakonsku zateznu kamatu od dana isplate i troškove postupka, u srazmeri između plaćene premije i premije koju je trebalo platiti.
- (3) Povećani rizici u smislu ovih uslova utvrđuju se na osnovu Tarife premija osiguravača, saglasno podacima o osiguraniku, vazduhoplovu i ostalim parametrima za ocenu rizika navedenim u Tarifi premija osiguravača, a koji su navedeni na polisi osiguranja. Pod povećanim rizikom se podrazumeva neusklađenost prijavljenih okolnosti od strane ugovarača osiguranja prilikom zaključenja ugovora o osiguranju sa stvarnim okolnostima na osnovu kojih bi osiguravač da je znao pravo stanje stvari, obračunao veći iznos premije.

Plaćanje premije

Član 12.

- (1) Premija osiguranja se plaća unapred prilikom izdavanja polise, osim ako se ne ugovori drugačije.

Vraćanje premije

Član 13.

- (1) U slučaju uništenja ili odjave vazduhoplova, osiguravač je u obavezi da na zahtev ugovarača osiguranja vrati premiju za preostalo vreme trajanja („pro rata”) osiguranja od dana prijema kod osiguravača zahteva za otkaz osiguranja, ukoliko se do tada nije dogodio štetni događaj.
- (2) Ukoliko se do dana prijema zahteva za povratom premije iz prethodnom stava desio štetni događaj, ugovarač osiguranja nema pravo na povrat premije.

Promena vlasnika vazduhoplova

Član 14.

- (1) Ukoliko se tokom trajanja osiguranja promeni vlasnik vazduhoplova, prava i obaveze iz ugovora osiguranju u skladu sa ovim uslovima se prenose na novog vlasnika i traju do isteka osiguranja u skladu sa članom 10 ovih uslova.

Nadležnost u slučaju spora

Član 15.

- (1) U slučaju spora između ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika i osiguravača, nadležan je stvarno nadležni sud prema sedištu osiguravača.

Prelazne i završne odredbe

Član 16.

- (1) U slučaju da pojedina odredba ovih uslova utvrđuje manja prava oštećenih lica od prava predviđenih Zakonom, ta odredba neće imati pravno dejstvo, dok će se na ugovore o osiguranju (polise) zaključene na osnovu ovih Uslova u tom delu neposredno primenjivati relevantne odredbe Zakona. Na pitanja odgovornosti vlasnika vazduhoplova za štetu prčinjenu trećim licima koja nisu uređena odredbama ovih uslova, shodno se primenjuju odredbe Zakona, odredbe zakona koje regulišu oblast vazdušnog saobraćaja, kao i odredbe zakona kojima su uređeni obligacioni odnosi.

Datum početka primene: 1.3.2013.
